

Notities ten behoeve van de op 27 september 2006 om 10.00 uur door het College van B en W te houden hoorzitting over de aanvraag tot aanwijzing van de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie te Kaatsheuvel als beschermd Rijksmonument

Bij brief van 28 juni 2006 heeft de Stichting Erfgoed Kaatsheuvel de minister van onderwijs, cultuur en wetenschap verzocht om de aan het Wilhelminaplein 2-3 te Kaatsheuvel, gemeente Loon op Zand, gelegen parochiekerk Sint Jozef en de daarbij behorende pastorie, kadastraal bekend gem. Loon op Zand, sectie M, nummer 2275, aan te wijzen als beschermd monument in de zin van artikel 1, aanhef en onder d. van de Monumentenwet 1988.

Voordat de Minister beslist op het verzoek om de Sint Jozef kerk en de daarbij behorende pastorie als beschermd monument aan te wijzen, dient terzake door het College van B en W aan de minister advies te zijn/worden uitgebracht.

Met het oog op dat advies breng ik namens de Parochie Kaatsheuvel, zijnde de eigenaar van de mogelijk als beschermd monument aan te wijzen Sint Jozefkerk c.a. gaarne het navolgende naar voren.

1. De Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie (met garage) werden gebouwd in 1936, dus vóór 1940.

Derhalve stelt de Parochie Kaatsheuvel voorop dat, gelet op het uitdrukkelijk bepaalde in artikel 2 van de Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2006, naar haar oordeel de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende parochie *niét* als beschermd Rijksmonument kan/mag worden aangewezen.

Het bepaalde in artikel 3 van de Tijdelijke beleidsregel, waarnaar in het verzoek d.d. 28 juni 2006 wordt verwezen, doet daar niet(s) aan af.

De Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie zijn immers gebouwd in 1936, dus vóór en niet ná 1940. Derhalve zijn de (uitzonderings)bepalingen van artikel 3 Tijdelijke beleidsregel *dús* op de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie *niét* van toepassing.

2. Afgezien van het uiterst terughoudend aanwijzingsbeleid, zoals dat ingevolge de elkaar sinds februari 2000 opvolgende beleidsregels so wie so wordt toegepast, ligt naar oordeel van de Parochie Kaatsheuvel niet-aanwijzing van de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie óók in de rede vanwege het feit dat:
  - a. de Sint Jozefkerk eind negentiger jaren in het kader van het MSP reeds werd beoordeeld en overeenkomstig het door de gemeenteraad van Loon op Zand op 8 juli 1999 vastgesteld advies toen *niét* -zulks in tegenstelling tot andere door de gemeenteraad wél monumentwaardig bevonden objecten- als Rijksmonument is aangewezen;

- b. het College van B en W de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie bij besluit van 25 januari 2005 óók niet als gemeentelijk monument heeft aangewezen, terwijl het college op dat *onherroepelijke* besluit, ondanks verzoek van de gemeentelijke monumentencommissie tot heroverweging van dat besluit, niet is teruggekomen. Integendeel, het college heeft dat besluit onverkort gehandhaafd en heeft vervolgens zelfs overleg gevoerd over en zich uitdrukkelijk bereid verklaard (hetgeen onder meer blijkt uit het collegebesluit d.d. 6 december 2005) om medewerking te verlenen aan sloop van de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie c.a. en herontwikkeling van het na sloop vrijkomende terrein.

Kortom, niet alleen door de Tijdelijke beleidsregel, maar ook door de eerdere besluiten heeft de overheid in casu het gerechtvaardigde vertrouwen gewekt dat de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie *niét* als Rijks-, danwel gemeentelijk monument zou worden aangewezen en derhalve behoort reeds daarom naar oordeel van de Parochie Kaatsheuvel ook thans de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie niet te worden aangewezen als beschermd Rijksmonument.

3. Onverminderd het zoëven betoogde en derhalve geheel subsidiair is de Parochie Kaatsheuvel overigens van oordeel dat de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie (met garage) ook niet als beschermd Rijksmonument behoren te worden aangewezen om de navolgende redenen:
  - a. de ouderdom van de, pas zeventig jaar geleden gebouwde, Sint Jozefkerk vormt op zichzelf géén reden tot aanwijzing van de kerk als beschermd Rijksmonument
  - b. iedere kerk, in welke tijd ook gebouwd, vormt uiteraard op zichzelf een uitdrukking van de katholieke geloofsbeleving in een bepaald tijdsgewricht. De Sint Jozefkerk is wat dat betreft dus niet uniek, doch volstrekt gelijk aan alle andere kerken, waar en wanneer die ook werden gebouwd;
  - c. dat de kerk gebouwd is in het "interbellum" is op zich ook geen reden om de kerk als beschermd monument aan te wijzen. Temeer niet nu er in het "interbellum" zéér veel (bijvoorbeeld in het Bossche bisdom 48 en 37 in Breda) kerken zijn gebouwd. De "interbellum"-kerken vormen dus een ruim deel -15 á 20%- van het totale kerkenbestand, zodat in deze zin de "interbellum"-kerken en dus ook de Sint Jozefkerk absoluut *niét* uniek zijn te noemen;
  - d. de Sint Jozefkerk is óók geen uniek exemplaar in architectonisch opzicht; nóch op zichzelf, nóch als representatief voorbeeld van het werk van architect C.H. de Bever, van wiens hand immers in het Bossche bisdom alleen al 7 kerken bestaan;
  - e. het feit dat de Sint Jozefkerk een T-vormige basiliek is met verhoogd -anders kun je altaar en priester niet zien- koor, maakt de Sint Jozefkerk óók niét uniek of zeldzaam; de T-vormige basiliek met verhoogd koor is, zeker in het "interbellum", immers eerder regel dan uitzondering, *dús* reeds om die reden niet zeldzaam of uniek;
  - f. ook de bij de Sint Jozefkerk behorende inrichting vormt geen reden om de Sint Jozefkerk als beschermd Rijksmonument aan te wijzen.

Nádat de kerk aan de eredienst werd onttrokken is de inrichting immers ver-

wijderd c.q. ontmanteld. Aldus wordt in de bij het verzoek om aanwijzing behorende redengevende omschrijving dan ook ten onrechte gesteld dat één en ander "gaaf en volledig bewaard is gebleven".

In dat kader staat het bisdom van 's-Hertogenbosch de Parochie Kaatsheuvel dan ook niet toe dat het voormalige kerkgebouw c.a. wordt herbestemd. Feitelijk staat het voormalige kerkgebouw dus leeg en mag/kan dat, gelet op het standpunt van het bisdom, door de Parochie Kaatsheuvel niet (meer) als zodanig danwel voor enig ander doel worden gebruikt en daarmee moet dus, gelet ook op het bepaalde in artikel 2 lid 1 Monumentenwet, rekening worden gehouden.

Ter informatie van uw college wordt hierbij volledigheidshalve overgelegd kopie van brieven d.dis. 14 april en 17 november 1998, 1 april 2004, 27 mei 2004 (met bijbehorend bisschoppelijk decreet nummer 250/2004), 6 juni 2006 en 10 juli 2006 aan respectievelijk het bestuur van de parochie, het College van B en W en STERK; bijlagen 1 tot en met 6.

4. Afgezien van al hetgeen ik zojuist heb betoogd, mag en kan uiteraard ook niet voorbij gegaan worden aan het feit dat de Parochie Kaatsheuvel nóch feitelijk, nóch financieel in staat is om naast de Sint Jan en de HH Martelaren van Gorcum -kerken die allebei Rijksmonument zijn- de Sint Jozefkerk als zodanig te blijven open- en onderhouden.
De Sint Jozefkerk is dan ook aan de eredienst onttrokken, hetgeen impliceert dat de Sint Jozefkerk niet alleen als zodanig niet meer wordt gebruikt, maar óók niet meer als zodanig kan/mag worden gebruikt.
5. Op vorenstaande gronden verzoek ik uw college derhalve namens de parochie om de staatssecretaris:

primair te advisereren om STERK in de aanvraag tot aanwijzing van de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie (met garage) als beschermd Rijksmonument niet ontvankelijk te verklaren;

althans *subsidiair* de staatssecretaris te advisereren om de aanvraag tot aanwijzing van de Sint Jozefkerk en de daarbij behorende pastorie (met garage) als beschermd Rijksmonument af te wijzen.

Tilburg, 26/27 september 2006

Gemachtigde.